



Λευκωσία, 10 Ιουλίου 2024

**Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας
κ. Νίκο Χριστοδουλίδη,
Προεδρικό Μέγαρο**

Εξοχότατε Κύριε Πρόεδρε, *Αγαπώτε Νίκο,*

Στη βάση της ενημέρωσης που έγινε στην τελευταία Συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου και σε συνέχεια του προβληματισμού που αναπτύξαμε, σας υποβάλουμε γραπτώς, για ακόμη μια φορά, τις θέσεις, εισηγήσεις και εκτιμήσεις μας, σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο που δεν είναι άλλος από την διάρρηξη του υφιστάμενου αδιεξόδου.

Ως εκ τούτου, η παρούσα επιστολή θα πρέπει να ιδωθεί σε συνάρτηση και συνέχεια προηγούμενης μας, ανάλογης επιστολής, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2024 (η οποία και επισυνάπτεται).

Θέλουμε λοιπόν να επαναλάβουμε, ότι, έχοντας πλήρη επίγνωση των κινδύνων που δημιουργεί η στασιμότητα και το υφιστάμενο, παρατεταμένο αδιέξοδο στο Κυπριακό Πρόβλημα, ως Δημοκρατικός Συναγερμός παραμένουμε βαθιά προσηλωμένοι στο εθνικό καθήκον να συμβάλουμε με κάθε δυνατό τρόπο στη προσπάθεια για επανέναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Η δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για επανέναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων θα πρέπει να αποτελεί συλλογική προσπάθεια όλων των πολιτικών κομμάτων του τόπου. Εξάλλου, κανενός οι ώμοι δεν είναι τόσο μεγάλοι ώστε να μπορεί μόνος να σηκώσει το βάρος του Κυπριακού. Έχοντας φυσικά ως απαραίτητη προϋπόθεση, την έγκαιρη και ολοκληρωμένη ενημέρωση των πολιτικών δυνάμεων πριν από τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων, έτσι ώστε να μπορούμε να συμβάλουμε ουσιαστικά σε μια εποικοδομητική διαβούλευση και σύνθεση απόψεων.

Από την πρώτη στιγμή χαιρετίσαμε τον διορισμό της προσωπικής απεσταλμένης του ΓΓ του ΟΗΕ για το Κυπριακό, ως μια θετική εξέλιξη, την οποία και θα έπρεπε να αξιοποιήσουμε με τη μέγιστη αποφασιστικότητα. Την ίδια ώρα, όμως, είχαμε τονίσει ότι οφείλουμε να επιδείξουμε



μεγάλη προσοχή, αφού η συστηματική προσπάθεια της Τουρκίας για να επιμερίσει ισότιμα τις ευθύνες για την μη επίτευξη λύσης στο Κραν Μοντανά, έχει δυστυχώς βρει ανταπόκριση σε μερίδα της διεθνούς κοινότητας. Κάτι που αντικατοπτρίζεται σε όλες τις Εκθέσεις Καλών Υπηρεσιών του ΓΓ του ΟΗΕ που ακολούθησαν το αδιέξοδο του 2017.

Και είναι για αυτό που τονίζαμε, ότι, σε περίπτωση που η αποστολή της κας Ολγκίν δεν στεφθεί με επιτυχία και εάν ταυτόχρονα η τουρκική πλευρά κατορθώσει για ακόμη μια φορά να επιμερίσει τις ευθύνες της αποτυχίας και στη δική μας πλευρά, είναι πολύ πιθανόν ο Διεθνής Παράγοντας να προσεγγίσει τη θέση ότι πλέον δεν είναι εφικτή η εξεύρεση λύσης στη βάση της ΔΔΟ. Και ότι θα πρέπει να εξεταστούν και άλλες επιλογές διευθέτησης του προβλήματος. Ένα ενδεχόμενο που θα επιφέρει αρνητικότερες συνέπειες για τη δική μας πλευρά.

Σήμερα, δυστυχώς, διαπιστώνουμε ότι βρισκόμαστε πολύ κοντά στην επιβεβαίωση του χειρίστου αυτού ενδεχόμενου.

Κύριε Πρόεδρε,

Ήταν και παραμένει πεποίθησή μας, ότι, ο καλύτερος τρόπος για αποτροπή ανάλογων δυσχερών εξελίξεων είναι η επίτευξη συμφωνίας για επανέναρξη διαπραγματεύσεων στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου. Εάν όμως κάτι τέτοιο δεν καταστεί δυνατό, είναι κρίσιμο να καταγραφεί επισήμως η ειλικρινής και θετική στάση της δικής μας πλευράς, ανεξάρτητα από την όποια στάση θα επιλέξει τελικά να ακολουθήσει η Τουρκία. Η οποία και θα πρέπει να χρεωθεί την ευθύνη του αδιεξόδου.

Στόχος, που προϋποθέτει την πλήρη αποδόμηση και αναίρεση του τουρκικού αφηγήματος περί μη ειλικρινούς βούλησης των ελληνοκυπρίων για ομοσπονδιακή λύση με πολιτική ισότητα. Συνεπώς, θα πρέπει πέρα από την γενική θέση για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων από το σημείο που αυτές σταμάτησαν στο Κραν Μοντανά, να είναι σαφές ότι αποδεχόμαστε τη φιλοσοφία και τις παραμέτρους που θέτει στην ολότητά του το Πλαίσιο Γκούτερες και ότι πρόθεσή μας είναι να διαπραγματευτούμε εντός αυτών των παραμέτρων. Είναι στη βάση αυτής της πολιτικής ανάγνωσης που είχαμε εισηγηθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική με συγκεκριμένες ενέργειες και πρωτοβουλίες, η οποία εκτιμούσαμε ότι θα συνέβαλλε καταλυτικά στην επίτευξη των στόχων που έχουμε περιγράψει. Στρατηγική την οποία σας περιγράψαμε αναλυτικά στην επιστολή μας, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2024, και την οποία σας επισυνάπτουμε ξανά ως παράρτημα.



Θα πρέπει, ωστόσο, πάντοτε να έχουμε κατά νου ότι αυτό που σήμερα θα επενεργούσε θετικά ως προς την επίτευξη των στόχων που επιδιώκουμε, αύριο μπορεί να μην είναι αρκετό. Και δυστυχώς αυτό εκτιμούμε ότι συμβαίνει σήμερα.

Η πάροδος των τελευταίων κρίσιμων έξι μηνών - στους οποίους εκδηλώθηκε και σε πρώτη φάση ολοκληρώθηκε η πρωτοβουλία της προσωπικής απεσταλμένης του ΓΓ του ΟΗΕ - εκτιμούμε ότι δεν αξιοποιήθηκε επαρκώς από τη δική μας πλευρά. Η οποία για μεγάλο χρονικό διάστημα αναλώθηκε σε γενικόλογες διαβεβαιώσεις για συνέχιση των διαπραγματεύσεων από το σημείο που αυτές διακόπηκαν, αλλά και σε μια αόριστη και ανέφικτη διεκδίκηση περί δυναμικής εμπλοκής της Ε. στην διαδικασία των διαπραγματεύσεων μέσα από τον διορισμό μιας κορυφαίας πολιτικής προσωπικότητας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως αντιπρόσωπος της ΕΕ για το Κυπριακό. Κάτι που όπως όλοι γνωρίζουμε δεν έχει γίνει.

Την ίδια ώρα, οφείλουμε να διευκρινίσουμε ότι ως Δημοκρατικός Συναγερμός ουδέποτε υιοθετήσαμε την πρακτική της απόρριψης, ή έστω της μη ενδεδειγμένης συζήτησης, της όποιας ιδέας, ή, εισήγησης προέρχεται από τα Ηνωμένα Έθνη.

Κατά την διάρκεια της τελευταίας Συνεδρίας του Εθνικού Συμβουλίου μας έχετε ενημερώσει – μετά και από δική μας παρέμβαση - για την εισήγηση που έγινε από την Προσωπική Απεσταλμένη του ΓΓ του ΟΗΕ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της προσωπικής απεσταλμένης του ΓΓ, συγκεκριμένες μονομερείς πρωτοβουλίες από μέρους μας θα συνέβαλλαν ουσιαστικά στην αναίρεση των επιχειρημάτων της Τουρκίας περί μη ειλικρινούς βούλησης των ελληνοκυπρίων και θα οδηγούσαν στην δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για επανέναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων. Μάλιστα, σε πρόσφατες της δηλώσεις, η κα. Ολγκίν είχε αναφέρει ότι «ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης γνωρίζει καλά τι είναι αυτό που πρέπει να κάνει για να σπάσει το υφιστάμενο αδιέξοδο».

Χωρίς να υιοθετούμε τη βεβαιότητα της κας Ολγκίν για την αποτελεσματικότητα των όσων σας εισηγήθηκε, οφείλουμε να σημειώσουμε τα εξής:

1. Θα έπρεπε να προηγηθεί ολοκληρωμένη ενημέρωση της πολιτικής ηγεσίας και ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων προτού τοποθετηθείτε ή απορρίψετε την όποια εισήγηση.



2. Μετά από 7 χρόνια πλήρους στασιμότητας και επιβολής νέων και επικίνδυνων τετελεσμένων από την Τουρκία, η ε/κ πλευρά δεν διαθέτει την πολυτέλεια για να απορρίπτει, ή να αγνοεί ως μη επαρκή την οποιαδήποτε ιδέα/πρόταση υποβάλλεται από πλευράς Ηνωμένων Εθνών, χωρίς την ταυτόχρονη κατάθεση ικανοποιητικής και σχετικής αντιπρότασης.

Κύριε Πρόεδρε,

Ενόψει των κρίσιμων διαβουλεύσεων που θα ακολουθήσουν την επίσημη κατάθεση της Έκθεσης του Γ.Γ. του ΟΗΕ για την δράση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ και την ενημέρωση του Συμβουλίου Ασφαλείας από την Κα Ολγκίν για τα αποτελέσματα της αποστολής της στην Κύπρο, είναι πεποίθησή μας ότι απαιτείται να αναλάβετε άμεσα πρωτοβουλίες που θα ανατρέψουν τις προδιαγραφόμενες, αρνητικές εξελίξεις που θα ακολουθήσουν την ολοκλήρωση της αποστολής της κας Ολγκίν. Είτε αυτή ολοκληρωθεί το αμέσως επόμενο διάστημα, είτε σε μερικούς μήνες.

Προς αυτή την κατεύθυνση και επιπρόσθετα της στρατηγικής και των προτάσεων που σας έχουμε ήδη προτείνει (Παράρτημα Ι – Επιστολή 29^{ης} Ιαν 2024), εισηγούμαστε:

1. **Την άμεση λήψη απόφασης της ΚΔ για μονομερή εκτέλεση από δικής μας πλευράς, των απαραίτητων εργασιών για προετοιμασία διάνοιξης του οδοφράγματος στην περιοχή Μιας Μηλιάς, αλλά και ενός επιπρόσθετου οδοφράγματος στην περιοχή Πυρόι ή Πύργου. Με το τελικό άνοιγμα του ενός, ή και των δύο οδοφραγμάτων να μην είναι αλληλένδετα και να μην εξαρτάται από την ΚΔ αλλά από την πρόθεση της τουρκικής πλευράς να προχωρήσει στις ανάλογες εργασίες που απαιτούνται στο κατεχόμενο έδαφος επί των συγκεκριμένων περιοχών.**
2. Η επανέναρξη του Διαλόγου Υψηλού Επιπέδου μεταξύ Τουρκίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την πρακτική υλοποίηση της όποιας ευρωτουρκικής θετικής ατζέντας. Στο πλαίσιο της οποίας τοποθετείται και η επιθυμία της Τουρκίας για συμμετοχή του Τούρκου Υπουργού Εξωτερικών, κ. Φιντάν, ως Παρατηρητή στις Άτυπες Συνόδους των Υπουργών Εξωτερικών της Ε.Ε. (Gymnich Meetings) στις οποίες συζητούνται οι προτεραιότητες ασφάλειας και εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Η αναστολή του Διαλόγου Υψηλού Επιπέδου μεταξύ ΕΕ-



Τουρκίας έγινε στη βάση σχετικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το 2019/2020 ως απάντηση της Ε.Ε. στην τουρκική επιθετικότητα και στις παράνομες της δραστηριότητες στην Ανατολική Μεσόγειο και συνεπώς, η διαφοροποίηση των αποφάσεων αυτών απαιτεί και τη σύμφωνη γνώμη της ΚΔ. **Εισηγούμαστε όπως η ΚΔ προβεί σε μια μονομερή και επίσημη δήλωση προθέσεων, με την οποία να ενημερώνει τόσο τον ΓΓ του ΟΗΕ όσο και τα αρμόδια ευρωπαϊκά σώματα, ότι, σε περίπτωση επανέναρξης ουσιαστικών διαπραγματεύσεων για επίλυση του Κυπριακού υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, στο συμφωνημένο πλαίσιο λύσης, και με στόχο την συμβολή μας στην δημιουργία του κατάλληλου κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης, η ΚΔ θα συναινέσει στην επανέναρξη του Διαλόγου Υψηλού Επιπέδου Τουρκίας – Ε.Ε. καθώς και στη συμμετοχή της Τουρκίας στις λεγόμενες Gymnich Meetings.**

3. Την όσο δυνατόν καλύτερη αντιμετώπιση εκείνων των ζητημάτων στα οποία καταγράφεται διάσταση ανάμεσα στις διαπιστώσεις του ΓΓ του ΟΗΕ και στις θέσεις της ΚΔ, ιδιαίτερα σε ότι αφορά παραβιάσεις εντός της Νεκρής Ζώνης. Η σύγκρουση με αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών και η δημόσια αμφισβήτηση της αντικειμενικότητας των Εκθέσεων του ΓΓ του ΟΗΕ, ακόμη και αν ισχύει σε κάποιο βαθμό, δεν εξυπηρετεί σε τίποτα αλλά αντιθέτως υπονομεύει τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής πλευράς. Συγκεκριμένα εισηγούμαστε την άμεση αντιμετώπιση του ζητήματος που θέτει ο ΓΓ του ΟΗΕ στην Έκθεση για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, στην οποία γίνεται αναφορά σε «μη εξουσιοδοτημένο συρμάτινο φράκτη μήκους 14 χιλιομέτρων που τοποθετήθηκε στην ουδέτερη ζώνη από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2021 και το 2022, ενάντια στις διαμαρτυρίες της αποστολής, ο οποίος παρά τις προηγούμενες ενδείξεις δεν έχει αφαιρεθεί». Σύμφωνα με δημόσιες παραδοχές του Υπουργού Εσωτερικών, από τον Αύγουστο του 2023, το συρματοπλέγμα που στήθηκε στην πράσινη γραμμή κρίνεται παντελώς αναποτελεσματικό ως προς τον στόχο αποτροπής της εισόδου παράτυπων/ παράνομων μεταναστών στις ελεύθερες περιοχές, ενώ την ίδια ώρα η τοποθέτησή του προκαλεί σοβαρό πολιτικό κόστος στην ΚΔ, κάτι που είχε διαπιστώσει προσωπικά ο ΥΠΕΣ στις Βρυξέλλες. **Ως εκ τούτου εισηγούμαστε την άμεση αφαίρεση του συγκεκριμένου συρμάτινου φράκτη.**
4. Τη σαφή και δημόσια απόρριψη από την κυβέρνηση και εσάς προσωπικά, προτάσεων που κατατίθενται στο Εθνικό Συμβούλιο και από συνιστώσες της συγκυβέρνησης και ακολούθως δημοσιοποιούνται, και οι οποίες κάνουν λόγο για απόρριψη της ΔΔΟ με Πολιτική Ισότητα, ή, για μονομερές κλείσιμο των οδοφραγμάτων. Τέτοιες προτάσεις



ειδικά από κόμματα που συμμετέχουν στην κυβέρνησή σας, δίνουν άλλοθι στην τουρκική προπαγάνδα, μάς εκθέτουν στην ευρωπαϊκή και διεθνή κοινότητα και αφαιρούν το συγκριτικό πλεονέκτημα της δικής μας πλευράς να πορεύεται στη βάση της νομιμότητας, των συγκλίσεων και των ψηφισμάτων του ΟΗΕ.

Εξοχότατε Κύριε Πρόεδρε,

Είναι βαθιά μας πεποίθηση ότι σήμερα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την ίδια μας την Ιστορία. Εάν δεν δράσουμε άμεσα και αποφασιστικά με τρόπο που να αναιρεί το αφήγημα της Τουρκίας και τις αντιλήψεις που αυτό έχει δημιουργήσει στον Διεθνή Παράγοντα περί συνυπευθυνότητας των δύο πλευρών, οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές για το μέλλον του Κυπριακού Ελληνισμού. Έχετε - και έχουμε - χρέος προς την Πατρίδα να δράσουμε άμεσα και αποτελεσματικά. Χωρίς αμφιταλαντεύσεις.

Είμαι βέβαιη, καταλήγοντας, ότι γνωρίζετε πολύ καλά ότι βασικός λόγος και σκοπός ίδρυσης του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η συμβολή στην εθνική προσπάθεια για επίλυση του Κυπριακού και τερματισμό της τουρκικής κατοχής της μισής μας πατρίδας. Επιθυμώ λοιπόν να σας διαβεβαιώσω για ακόμη μια φορά, ότι θα στηρίξουμε κάθε προσπάθεια η οποία θα κινείται προς αυτή την κατεύθυνση.

Παραμένω στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,



Αννίτα Δημητρίου

Πρόεδρος Δημοκρατικού Συναγερμού